

A nemet szedésről.

A *veendő* elé költeményeknél és általában, ha a sor szélesen tartatik, egy finom ritkító szedendő, épen úgy mint a magyarban.

Pontosveendő, hiány-, kérdő- és felkiáltójél épen mint a magyarban; utána is csak annyi szedetik, mint a többi szavak közé.

Kettőspont elé rendesen egy vastag ritkító szedetik. Némelyek azonban szintén követik azon nézetet, hogy a kettőspont épúgy vonatkozik a következő mondatra, mint az előbbeni, és azt középre állítják.

Az *idézőjel* közönségesen egy finom ritkító által választatik el a szótól; mely azonban elhagyatik, ha közte és a szó közt egy *veendő* van, vagy illetőleg az utolsó betű-sok fehérret hord. Ha egy idézett helyen több szakasz jön elő, úgy azok végén az idézőjel kihagyatik, azonban minden szakasz kezdetén ismételtetik. Egy teljesen idézett mondatnál a pont kérdő- és felkiáltójél mindig eléje, részletenkint intézett mondatnál azonban utána szedetik.

Személynevek sajátító esetben hiányjellel szedendők, mint: Göthe's Werke, Deák's Portrait.

Bizonyos tulajdonnevek helyesírásához, melyek némelyektől C-vel, némelyektől K-vel iratnak, azon szabályhoz kell tartózkodni, hogy nevek, melyek a keleti nyelvekhez (arab, héber stb.) tartoznak, többnyire K-vel, olyak pedig, melyek a római törzshöz (francia, spanyol, olasz stb.) tartoznak, C-vel szedendők.

Ritkított nyomás folyó (német) szövegben, gondolatjelek, antiquaszavak stb. nagy hátrányára vannak a mű kiállítási szépségének; azért a mennyire csak lehet a legsükségesebbekhez szorítkozzunk. Sokszor könnyen kikerülhető; azért ajánlatosb szedni: „Zwei Seelen und Ein Gedanke“ mint: Zwei Seelen und ein Gedanke; „jobb: Das bekannte Wirthshaus „Zum ersten April,“ mint: Das bekannte Wirthshaus „zum ersten April.“

Épúgy előnyös, szavaknak, melyek a német nyelvben mint idegen szavak használtatnak, úgymint idegen tulajdonnevek (személyek, folyók, hegyek, városok, utak, színházak, nyilvános épületek stb.) német betűket használni.

Végül elősorolok egy csoport szavakat, melyek helyesírásánál, mint a tapasztalat bennünk tanít, leggyakrabban hibák tétetnek. Egyuttal némelyekhez a választást is kijelölöm.

Adolescerz (nem Adolcéscenz,)	Kam-tſchatka (n. Kamt-schatka),
Accente,	Katheder, das (szószék)
Amu-sement,	Katheter, der (sebész műszer),
Ascendent,	
Atmo-sphäre (nem Atmosphäre),	Lieu-tenant (n. Lieute-nant),
Bramstuge (n. Bramstange),	Man-dſchu (nem Mand-schu),
Buk-skin (nem Bukš-kin),	Mid-ſchip-mau
Cactus,	Mitro-ſkop,
Damhirsch,	Nacht,
De cre-scenz,	North-ampton,
De-scen-dent,	Odense,
Dis-put,	Paar (pár),
Donnerstag,	paar (nehány),
Draht,	Penny,
Dysenterie,	Pfefferminze (nem Pfeffermünze),
Ehrenbezeugung (n. Ehrenbezeugung),	Pro-scrip-tion,
Ersudation,	Rebus,
Facette (nem Façette),	Recognaſcirung,
Fa-ſcifel,	Tele-ſkop,
Fried-riſch (nem Frie-drich),	trans-scen-dent,
Galicien (spanyolországban),	Träber,
Galizien (ausztriában),	Quilieren,
Gor-tſcha-fow (nem Gortſchafow),	Volumen,
Hemi-sphäre,	Walachei,
Horo-ſkop,	Walfiſch,
	Werwolf,
	Zecchine,